

บทที่ 3

ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ที่จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอกเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกกุหลาบตัดดอกของอำเภอต่าง ๆ ที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งพื้นที่ที่ทำการศึกษเป็นพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ส่วนแรกเป็นการศึกษ ต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ส่วนหลังเป็นการวิเคราะห์ต้นทุนการปลูก กุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ

ข้อกำหนดเบื้องต้นของการศึกษาต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอก

1. ต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอกเริ่มตั้งแต่การเตรียมดินจนกระทั่งหรือสวนกุหลาบ โดย แบ่งเป็นช่วงต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ช่วงการปลูก เริ่มตั้งแต่การเตรียมดิน โดยปรับพื้นที่ไถพรวนดิน ยกแปลง แล้วจึงเป็นขั้นตอนของการปลูกซึ่งจะทำการจัดระยะปลูก ขุดหลุม ใส่ปุ๋ยรองก้นหลุม ลงกิ่งพันธุ์ พรวนดินกลบ รดน้ำ ยึดลำต้นกับไม้ไผ่ คลุมแปลงด้วยวัสดุคลุมดิน

1.2 ช่วงการเลี้ยงต้น ภายหลังจากเสร็จสิ้นการปลูกแล้ว จะต้องทำการเลี้ยงต้น เป็นเวลาเฉลี่ยอีก 6 เดือน จึงจะตัดดอกจำหน่าย

1.3 ช่วงการตัดดอก ซึ่งเป็นช่วงการให้ผลผลิตของต้นกุหลาบ โดยเฉลี่ยแล้ว ต้นกุหลาบที่ปลูกด้วยกิ่งพันธุ์ติดตาจะมีอายุการให้ผลผลิต 6 ปี และเนื่องจากเกษตรกรตัวอย่าง ส่วนมากมีความเห็นว่า ต้นทุนการปลูกและปริมาณผลผลิตในช่วงการตัดดอกปีที่ 1 แตกต่างจากของ ในช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 และแตกต่างจากของในช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ซึ่งต้นทุนการปลูกและ ปริมาณผลผลิตในช่วงเดียวกันจะไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นในการศึกษานี้จึงแบ่งช่วงการตัดดอก เป็นช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 และช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 โดยกำหนดให้ ต้นทุนการปลูกและปริมาณผลผลิตของช่วงการตัดดอกเดียวกันเท่ากัน และให้ต้นทุนการปลูกและ

ปริมาณผลผลิตของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ ข้างต้นหมายถึง ต้นทุนการปลูกและปริมาณผลผลิตต่อปี

2. กำหนดให้อัตราการตายและปลูกใหม่ของต้นกุหลาบเป็นศูนย์ ดังนั้นจึงไม่มีการปลูกทดแทนและปลูกใหม่
3. กำหนดให้พื้นที่ปลูก หมายถึง เฉพาะพื้นที่ของแปลงปลูกและทางเดินระหว่างแปลงปลูกเท่านั้น
4. ต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอก ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายของปัจจัยการปลูกต่าง ๆ ทั้งที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสดจากการจัดหาและจากการประเมินการใช้ปัจจัยการปลูกต่าง ๆ ของเกษตรกร
5. ต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอก แบ่งเป็นต้นทุนประเภทรายจ่ายลงทุน (Capital Expenditure) ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการมากกว่าหนึ่งงวดบัญชี และเราเรียกรายจ่ายประเภทนี้ว่า สินทรัพย์ เมื่อนำสินทรัพย์นี้มาใช้งาน ต้นทุนของประโยชน์หรือบริการที่ได้รับจากสินทรัพย์นั้นในงวดหนึ่ง ๆ จะนำมาคิดเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด และต้นทุนประเภทรายจ่ายประจำ (Revenue Expenditure) ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายที่ให้ประโยชน์ต่อกิจการในหนึ่งงวดบัญชี¹
6. ต้นทุนการปลูกกุหลาบของแต่ละปีจำแนกตามความโน้มเอียงที่ต้นทุนนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตได้เป็น ต้นทุนผันแปรหรือต้นทุนแปรได้ ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณการผลิต และต้นทุนคงที่ ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นจำนวนคงที่สำหรับปริมาณการผลิต ณ ระดับหนึ่ง และภายในระดับการผลิตนั้นไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะมีจำนวนคงที่²

¹ ใญ่เชย สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, การบัญชีต้นทุน (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 14-15.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

ส่วนประกอบของต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอก

ต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอกที่จังหวัดเชียงใหม่ประกอบด้วยต้นทุนของช่วงต่าง ๆ ดังนี้

1. ต้นทุนของช่วงการปลูก ได้แก่
 - 1.1 ค่าเตรียมดิน
 - 1.2 ค่าปุ๋ยรองกันหลุม
 - 1.3 ค่ากิ่งพันธุ์
 - 1.4 ค่าวัสดุใช้ในการปลูก
 - 1.5 ค่าวัสดุคลุมดิน
 - 1.6 ค่าแรงงานในการปลูก
2. ต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้น ได้แก่
 - 2.1 ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา ซึ่งประกอบด้วย ค่าปุ๋ยคอก ค่าปุ๋ยเคมี ค่าวัสดุคลุมดิน ค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค และแมลงศัตรูพืช ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น ค่าไฟฟ้า
 - 2.2 ค่าแรงงาน แบ่งเป็น ค่าจ้างแรงงาน และค่าแรงงานเจ้าของ
 - 2.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประกอบด้วย ค่าเช่าที่ดิน ค่าภาษีที่ดิน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ และเครื่องมือ
3. ต้นทุนของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ ได้แก่
 - 3.1 ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา ซึ่งมีองค์ประกอบเช่นเดียวกับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาของช่วงการเลี้ยงต้น และค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ
 - 3.2 ค่าแรงงาน แบ่งเป็น ค่าจ้างแรงงาน และค่าแรงงานเจ้าของเช่นเดียวกับค่าแรงงานของช่วงการเลี้ยงต้น
 - 3.3 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของช่วงการเลี้ยงต้น
 - 3.4 ค่าใช้จ่ายบรรจุหีบห่อและขนส่ง ประกอบด้วย ค่าวัสดุใช้ในการบรรจุหีบห่อ และค่าขนส่ง

3.5 ค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายของช่วงการปลูกและของช่วงการเลี้ยงต้นตัดจำหน่ายภายใน 6 ปี ปีละเท่า ๆ กัน

จึงเห็นว่าต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอกแบ่งเป็นต้นทุนของช่วงต่าง ๆ โดยต้นทุนของช่วงการปลูก และต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้นเป็นต้นทุนประเภทรายจ่ายลงทุน ต้นทุนของช่วงการตัดดอกปีต่าง ๆ เป็นต้นทุนประเภทรายจ่ายประจำ

ต้นทุนการปลูกกุหลาบตัดดอกอาจจำแนกเป็นต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร โดยต้นทุนคงที่หมายถึงค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นจำนวนคงที่ตลอดระยะเวลาของช่วงการปลูก ช่วงการเลี้ยงต้น และช่วงการตัดดอก ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้แก่ ค่าเตรียมดิน ค่าปุ๋ยรองกันหลุม ค่ากิ่งพันธุ์ ค่าวัสดุใช้ในการปลูก ค่าวัสดุคลุมดิน ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ ค่าแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน ค่าภาษีที่ดิน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย

ต้นทุนผันแปร หมายถึงค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยมีส่วนสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต ค่าใช้จ่ายเหล่านี้คือ ค่าวัสดุใช้ในการบรรจุหีบห่อ และค่าขนส่ง อย่างไรก็ตาม มีค่าใช้จ่ายบางรายการที่มีลักษณะเป็นต้นทุนกึ่งผันแปร โดยจะมีการผันแปรไปตามช่วงเวลา ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะมีจำนวนคงที่ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และผันแปรเมื่อเปลี่ยนจากช่วงเวลาหนึ่งไปอีกช่วงเวลาหนึ่ง กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายจะคงที่จำนวนหนึ่ง ณ ช่วงของการเลี้ยงต้น และผันแปรไปเป็นอีกจำนวนหนึ่งในช่วงของการตัดดอก ซึ่งจะเป็นจำนวนคงที่ ณ ช่วงของการตัดดอกช่วงเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายในการศึกษาครั้งนี้จึงพิจารณาว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้เป็นต้นทุนผันแปร ซึ่งได้แก่ ค่าปุ๋ยคอก ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค และแมลงศัตรูพืช ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น ค่าไฟฟ้า

ส่วนรายละเอียดของค่าใช้จ่ายแต่ละรายการซึ่งเป็นองค์ประกอบ ของต้นทุนอธิบายได้ดังนี้

1. ค่าเตรียมดิน เป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด คงที่ ซึ่งเกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ในการเตรียมดิน ในกรณีของสวนที่มีขนาดตั้งแต่ 1 ไร่ขึ้นไป ค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้มักเป็นอัตราจ้างเหมาต่อไร่ ค่าเตรียมดินของแต่ละสวนจึงเท่ากับอัตราจ้างเหมาต่อไร่คูณจำนวนพื้นที่ปลูกเป็นไร่ ส่วนในกรณีของสวนที่มีขนาดน้อยกว่า 1 ไร่ จะนิยมจ้างแรงงานชั่วคราวมาทำการเตรียมดินโดยเฉพาะ ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินของแต่ละสวนจึงเท่ากับผลบวกของค่าแรงงานที่จ่ายให้คนงานแต่ละคน ซึ่งทั้งนี้ค่าแรงงานที่จ่ายให้คนงานแต่ละคนคำนวณจากผลคูณของจำนวนวันที่ใช้ในการเตรียมดินกับอัตราค่าแรงงานต่อวัน

2. ค่าปุ๋ยรองกันหลุม เป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดคงที่ ซึ่งเกี่ยวกับปุ๋ยจากมูลวัวเป็นหลัก

โดยอาจมีค่าปุ๋ยกระดูกป่นที่เกษตรกรบางรายนำมาผสมปนกับมูลวัวใส่รองกันหลุมก่อนการปลูก
ค่าปุ๋ยรองกันหลุมของแต่ละสวนจึงเท่ากับค่าปุ๋ยมูลวัวหรือค่าปุ๋ยมูลวัวบวกกับค่าปุ๋ยกระดูกป่น

3. ค่ากิ่งพันธุ์ จากการสอบถามเกษตรกรเกี่ยวกับการได้มาซึ่งกิ่งพันธุ์ที่จะนำมาปลูก
พบว่า เกษตรกรในพื้นที่สภาพพื้นราบมีทั้งที่ทำการติดตักกิ่งพันธุ์เองและซื้อกิ่งพันธุ์ติดตักมาปลูก ส่วน
เกษตรกรในพื้นที่สภาพภูเขาจะทำการติดตักกิ่งพันธุ์เอง ในกรณีที่เกษตรกรทำการติดตักกิ่งพันธุ์เอง
จะมีแปลงขยายพันธุ์แยกต่างหากจากแปลงปลูกอย่างชัดเจน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการติดตักกิ่งพันธุ์
ก็แบ่งแยกได้อย่างชัดเจนเช่นกัน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการซื้อกิ่งพันธุ์มาปลูก ซึ่งราคาของกิ่งพันธุ์คือ
ราคาที่เกษตรกรซื้อมา หรือเป็นการขยายพันธุ์เอง โดยราคาของกิ่งพันธุ์ก็คือค่าใช้จ่ายของการ
ติดตักกิ่งพันธุ์ ค่ากิ่งพันธุ์จึงถือเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดคงที่

4. ค่าวัสดุใช้ในการปลูก เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดคงที่ ซึ่งเกิดจากการใช้วัสดุยึดกับต้นอ่อน
ไม่ให้ล้มหรือกิ่งฉีกในเวลาที่มีลมพัดแรง วัสดุเหล่านี้มักจะมีมูลค่าต่อหน่วยต่ำ ได้แก่ ไม้ไผ่ เชือก
พลาสติก ทอก เป็นต้น

5. ค่าวัสดุคลุมดิน จากการสอบถามเกษตรกรตัวอย่างพบว่า ค่าวัสดุคลุมดินของ
เกษตรกรแต่ละรายโดยเฉลี่ยเท่ากันทุกปี โดยวัสดุคลุมดินที่นิยมใช้กันและต้องหามา ได้แก่
เปลือกถั่วลิสง แกลบดิบ และฟาง จึงถือเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดคงที่

6. ค่าปุ๋ยคอก ปุ๋ยคอกที่เกษตรกรนิยมใช้กันทั่วไปคือ มูลวัว ค่าปุ๋ยคอกจะแตกต่างกัน
ทั้งในช่วงของการเลี้ยงต้นและการตัดคอกปีต่าง ๆ จึงเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดที่ผันแปร

7. ค่าปุ๋ยเคมี เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดที่ผันแปรเช่นเดียวกับค่าปุ๋ยคอก โดยในการ
ใส่ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรส่วนมากมักจะเลือกใช้ปุ๋ยหลายสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของต้นทุหลาบ
ซึ่งปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรนิยมใช้ได้แก่ สูตร 15-15-15 และ 16-16-16 โดยใช้เพื่อบำรุงลำต้นและ
ใบ และสูตร 12-24-12 46-0-0 17-34-17 และ 10-52-17 ซึ่งใช้สำหรับเร่งการออกดอก
และทำให้ใบเขียว นอกจากนี้เกษตรกรมักจะคำนึงถึงอายุของต้นทุหลาบ กล่าวคือ เมื่อต้นทุหลาบ
มีอายุยังไม่มากนักจะใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่น้อย เพราะถ้าหากใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่มากเกินไปก็
อาจจะทำให้ต้นทุหลาบตายได้ และจะใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่มากขึ้นเมื่อต้นทุหลาบมีอายุมากขึ้น
นอกจากนี้ปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้ในแต่ละครั้ง ถ้าหากใช้ครั้งละน้อย ๆ แต่บ่อยครั้งก็จะทำให้ได้ผลดีที่สุด

8. ค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค และแมลงศัตรูพืช เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดที่ผันแปร
โดยเกษตรกรจะต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อยามาทำการพ่นภายหลังการปลูก แต่เนื่องจากการพ่นยา
ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชต่อครั้ง เกษตรกรจะนำยาหลายชนิดมาผสมแล้วพ่นพร้อมกันไป

ซึ่งจะใช้ยานิติใบบ้างขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลาที่โรคและแมลงระบาด ประกอบกับยามีด้วยกันหลายชนิดหลายยี่ห้อ รวมทั้งขนาดและราคาแตกต่างกันออกไป เช่นเดียวกับยาป้องกันกำจัดวัชพืช การคำนวณต้นทุนค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค และแมลงศัตรูพืชจึงไม่สามารถแยกรายละเอียดของยาแต่ละชนิดได้

9. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดที่ผันแปร โดยน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นนี้ใช้กับรถยนต์กระบะ เครื่องสูบน้ำ เครื่องยนต์สำหรับพ่นยาและให้ปุ๋ย ตลอดจนเครื่องตัดหญ้า การใช้น้ำมันมีทั้งที่เป็นการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว และน้ำมันเบนซินธรรมดา นอกจากนี้ยังมีการใช้น้ำมันหล่อลื่นชนิดต่าง ๆ แต่เกษตรกรส่วนมากไม่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับการใช้น้ำมันดังกล่าวได้ จึงไม่อาจแยกรายละเอียดของน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นแต่ละชนิดได้

10. ค่าไฟฟ้า เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดที่ผันแปรซึ่งเกิดจากการใช้ไฟฟ้าของเครื่องสูบน้ำ โดยจะมีค่าแตกต่างกันทั้งในช่วงการเลี้ยงต้นและการตัดคอกปีต่าง ๆ

11. ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ เนื่องจากอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่นำมาใช้งานในสวนกุหลาบนั้นย่อมมีการชำรุดเสียหาย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่จะใช้งานได้ตามปกติ การซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้มีตั้งแต่การซ่อมแซมเพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงการเปลี่ยนอะไหล่ชิ้นส่วนใหญ่ ๆ อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ต้องทำการซ่อมแซมอยู่เสมอ ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา และเครื่องตัดหญ้า เป็นต้น

ด้วยเหตุที่อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ มีการซ่อมแซมตั้งแต่จำนวนเล็กน้อยจนถึงการเปลี่ยนอะไหล่ชิ้นส่วนใหญ่ ๆ ดังนั้นจำนวนเงินที่เกษตรกรจ่ายไปเป็นค่าซ่อมแซมในแต่ละครั้งจึงไม่เท่ากันประกอบกับช่วงเวลาที่จะทำการซ่อมแซมไม่แน่นอนว่าจะเป็นที่ใด ในการศึกษาครั้งนี้จึงกำหนดให้ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือของแต่ละปีเท่ากัน โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดคงที่

อนึ่งเนื่องจากในระยะแรก ๆ ของการปลูกกุหลาบตัดคอก สภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ยังใหม่อยู่ไม่มีการชำรุดหรือเสียหาย ในช่วงของการเลี้ยงต้นจึงไม่เกิดค่าซ่อมแซมดังกล่าวนี้นี้ แต่จะเริ่มมีขึ้นในช่วงของการตัดคอกปีที่ 1 เป็นต้นไป

12. ค่าแรงงาน แรงงานในการทำสวนกุหลาบตัดคอกแบ่งตามงานที่ทำได้เป็นแรงงานในการปลูก แรงงานในการดูแลรักษา แรงงานในการตัดคอก แรงงานในการบรรจุหีบห่อและขนส่ง และแรงงานในการจัดการทั่วไป ซึ่งแรงงานต่าง ๆ เหล่านี้ประกอบด้วยแรงงานจาก

การจ้างและแรงงานจากเจ้าของทำงานทั้งหลายร่วมกันโดยไม่ได้แยกประเภทของงาน ยกเว้น การจัดการทั่วไปที่อาศัยแรงงานจากเจ้าของเท่านั้น และเกษตรกรไม่สามารถให้รายละเอียด เกี่ยวกับระยะเวลาในการทำงานแต่ละงานได้ ในการศึกษาจึงแบ่งค่าแรงงานตามแหล่งที่มาของ แรงงานเป็นค่าจ้างแรงงาน และค่าแรงงานเจ้าของ ทั้งนี้กำหนดให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวน แรงงานและอัตราค่าแรงงาน ดังนั้นค่าจ้างแรงงานและค่าแรงงานเจ้าของจะคงที่ ในช่วงของ การตัดคอกปีต่าง ๆ จึงเป็นค่าจ้างแรงงานและค่าแรงงานเจ้าของคงที่ และช่วงของการเลี้ยงต้น 6 เดือน จึงเป็นค่าจ้างแรงงานและค่าแรงงานเจ้าของคงที่ ส่วนช่วงของการปลูก ซึ่งงานที่ทำ คือขั้นตอนการปลูกจะทำเพียงครั้งเดียว จึงแยกศึกษาต่างหากเป็นค่าแรงงานในการปลูก

12.1 ค่าจ้างแรงงาน เป็นค่าแรงงานที่จ่ายให้แก่แรงงานจากการจ้าง จึง ถือเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดคงที่

12.2 ค่าแรงงานเจ้าของ เป็นค่าแรงงานที่เกษตรกรประเมินในขณะตอบ แบบสอบถาม โดยพิจารณาว่าค่าแรงงานที่ตนเองและคนในครอบครัวซึ่งร่วมกันทำงานในการปลูก กุหลาบตัดคอกควรจะได้รับเป็นจำนวนเท่าใด จึงถือเป็นค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดคงที่

12.3 ค่าแรงงานในการปลูก ทำการศึกษาโดยให้เกษตรกรแต่ละรายประเมิน อัตราการปลูกซึ่งหมายถึงจำนวนต้นที่ปลูกได้ด้วยคน 1 คนใน 1 วัน แล้วเฉลี่ยด้วยจำนวนเกษตรกร ตัวอย่าง จะให้อัตราการปลูกเฉลี่ยซึ่งจะเท่ากันไม่ว่าจะเป็นแรงงานจากการจ้างหรือจากเจ้าของ แล้วคำนวณหาอัตราค่าแรงงานเฉลี่ยโดยแบ่งเป็นอัตราค่าแรงงานเฉลี่ยจากการจ้างและจากเจ้าของ ด้วยการถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักอัตราค่าแรงงานต่อคนต่อวันของแรงงานแต่ละประเภทด้วยจำนวนแรงงาน ของประเภทนั้นต่อจำนวนแรงงานรวมจากการจ้างและจากเจ้าของทำให้ได้อัตราค่าแรงงานเฉลี่ย ต่อคนต่อวัน ของแรงงานแต่ละประเภทแล้วหารด้วยอัตราการปลูกเฉลี่ย ผลลัพธ์ที่ได้คือ ค่าแรงงาน ในการปลูกต่อต้น เมื่อคูณด้วยจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่จะได้ค่าแรงงานในการปลูกต่อไร่ ซึ่งจะแยก เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดเมื่อใช้อัตราค่าแรงงานเฉลี่ยจากการจ้าง และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดเมื่อใช้อัตรา ค่าแรงงานเฉลี่ยจากเจ้าของ ทั้งนี้สมมุติให้กิ่งพันธุ์หรือกิ่งที่นำมาปลูก การปลูกในที่นี้หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ของขั้นตอนการปลูก มิได้รวมถึงการเตรียมดิน และเวลาที่ทำการปลูกใน 1 วัน เท่ากับ 8 ชั่วโมง

13. ค่าเช่าที่ดิน จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรส่วนมากใช้ที่ดินของตนเองในการ ปลูกกุหลาบตัดคอก มีเพียง 1 รายที่เช่าที่ดินจากผู้อื่น แต่เนื่องจากที่ดินที่เป็นของตนเองบางราย เป็นที่ดินที่จับจอง บางรายเป็นที่ดินมรดก บางรายเป็นที่ดินที่ซื้อไว้นานหลายปีแล้ว ดังนั้นในการ

คำนวณค่าใช้จ่ายประโยชน์จากที่ดินสำหรับกรณีเป็นที่ดินของตนเองจึงใช้ราคาค่าเช่าที่ดินเป็นเกณฑ์ โดยได้สอบถามเกษตรกรที่ทำสวนกุหลาบตัดคอกในแต่ละห้องของจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับค่าเช่าในท้องที่ที่สวนของเกษตรกรตั้งอยู่ ซึ่งเป็นอัตราค่าเช่าต่อไร่ที่เป็นอยู่ในปีที่ทำการสำรวจ (พ.ศ. 2530) และจากการสอบถามเกษตรกรเกี่ยวกับการเสียภาษีที่ดิน ผู้ให้เช่าจะเป็นผู้เสียภาษีที่ดินเอง อย่างไรก็ตามผู้ให้เช่ามักจะคำนวณรวมอยู่ในอัตราค่าเช่าแล้ว ดังนั้นราคาค่าเช่าที่สอบถามจากเกษตรกรจะหักค่าภาษีที่ดินในอัตราที่เกษตรกรแต่ละรายต้องจ่าย ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ดินของตนเองหรือเช่าจากผู้อื่น และค่าเช่าที่ดินในแต่ละปีจะไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก จึงกำหนดให้ค่าเช่าที่ดินของแต่ละปีเท่ากัน ดังนั้นค่าเช่าที่ดินในกรณีเป็นที่ดินของตนเองถือเป็นค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดคงที่ และกรณีเช่าที่ดินจากผู้อื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดคงที่

14. ค่าภาษีที่ดิน เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดคงที่ ทั้งนี้เนื่องจากไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ดินของตนเองหรือกรณีเช่าที่ดินจากผู้อื่น เกษตรกรเป็นผู้จ่ายค่าภาษีที่ดิน

15. ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ เป็นค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดคงที่ ซึ่งอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำสวนกุหลาบตัดคอก ได้แก่ จอบ สายยาง กรรไกรตัดคอกและแต่งกิ่ง เครื่องพ่นยา เครื่องสูบน้ำ อ่างเก็บน้ำ และบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น โดยการคิดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือใช้วิธีเส้นตรง (Straight Line Method) ซึ่งจะคิดตามอายุการใช้งานและถือว่าเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งานแล้ว อุปกรณ์และเครื่องมือจำหน่ายไม่ได้และจะไม่นำมาใช้งาน

16. ค่าวัสดุใช้ในการบรรจุหีบห่อ เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดที่ผันแปร วัสดุที่ใช้ในการบรรจุหีบห่อ ได้แก่ กระดาษหนังสือพิมพ์ เชือกพลาสติก ตอก ถุงพลาสติก เทปกาว และสาลี เป็นต้น

17. ค่าขนส่ง เป็นค่าใช้จ่ายเงินสดที่ผันแปร ได้แก่ ค่าโดยสารรถประจำทางเมื่อเดินทางไปส่งคอกกุหลาบให้แก่ลูกค้า และค่าจ้างเหมารถประจำทางให้นำส่งคอกกุหลาบแก่ผู้ซื้อ ส่วนค่าขนส่งเมื่อใช้รถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์จะรวมอยู่ในค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น

18. ค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดคงที่และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดคงที่ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของช่วงการปลูกและการเลี้ยงต้นหารด้วย 6 ปี

การคำนวณต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอก

การคำนวณต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอก แบ่งเป็น

1. การคำนวณต้นทุนเฉลี่ยต่อต้นของช่วงการปลูก การเลี้ยงต้น และการตัดคอกปีต่าง ๆ โดยการหารค่าใช้จ่ายรวมของทุกส่วนในช่วงต่าง ๆ ด้วยจำนวนต้นกุหลาบรวมของทุกส่วน เช่น ค่าเตรียมดินเฉลี่ยต่อต้นเท่ากับ ค่าเตรียมดินรวมของทุกส่วนหารด้วยจำนวนต้นกุหลาบรวมของทุกส่วน

2. การคำนวณต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการปลูก การเลี้ยงต้นและการตัดคอกปีต่าง ๆ โดยการคูณต้นทุนเฉลี่ยต่อตันของช่วงต่าง ๆ ด้วยจำนวนตันกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ เช่น ค่าเตรียมดินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ ค่าเตรียมดินเฉลี่ยต่อตันคูณด้วยจำนวนตันกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ ทั้งนี้จำนวนตันกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ จำนวนตันกุหลาบรวมของทุกสวนหารด้วยพื้นที่ปลูกรวมของทุกสวน

3. การคำนวณต้นทุนเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกปีต่าง ๆ โดยการหารต้นทุนเฉลี่ยต่อตันของช่วงการตัดคอกปีต่าง ๆ ด้วยจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อตันของช่วงการตัดคอกปีต่าง ๆ ทั้งนี้ จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อตันของช่วงการตัดคอกปีต่าง ๆ เท่ากับ จำนวนคอกที่ตัดได้รวมของทุกสวนในช่วงการตัดคอกปีต่าง ๆ หารด้วยจำนวนตันกุหลาบรวมของทุกสวน

4. การคำนวณต้นทุนเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปี ทำการคำนวณต้นทุนต่อตันเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปี โดยการหารผลบวกของผลคูณระหว่างต้นทุนต่อตันกับจำนวนปีของแต่ละช่วงการตัดคอกด้วยจำนวนปีทั้งหมดของการตัดคอก กล่าวคือ ต้นทุนต่อตันเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปี เท่ากับ ต้นทุนต่อตันของการตัดคอกปีที่ 1 คูณด้วย 1 ปี บวกกับ ต้นทุนต่อปีต่อตันของการตัดคอกปีที่ 2-4 คูณด้วย 3 ปี บวกกับ ต้นทุนต่อปีต่อตันของการตัดคอกปีที่ 5-6 คูณด้วย 2 ปี แล้วหารผลบวกทั้งหมดด้วย 6 ปี คำนวณต้นทุนต่อไร่เฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปี โดยการคูณต้นทุนต่อตันเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปี ด้วยจำนวนตันกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ และคำนวณต้นทุนต่อคอกเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปี โดยการหารต้นทุนต่อตันเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปี ด้วยจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อตันเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปี ทั้งนี้คำนวณจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อตันเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปีในตัวเองเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนต่อตันเฉลี่ยของช่วงการตัดคอกแต่ละปีที่กล่าวมาข้างต้น

การวิเคราะห์ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอก

การวิเคราะห์ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอก แบ่งเป็น

1. การวิเคราะห์ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอกในพื้นที่แต่ละสภาพ แยกเป็น

1.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยกำหนดให้ปีที่ 1 ของการตัดคอกเป็นปีเริ่มต้น การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของปีที่ 2-4 เมื่อเทียบกับปีที่ 1 การเปลี่ยนแปลงของปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับปีที่ 2-4

1.2 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐาน โดยกำหนดให้ปีที่ 1 ของการตัดคอกเป็นปีฐาน การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐาน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของปี ที่ 2-4 เมื่อเทียบกับปีที่ 1 การเปลี่ยนแปลงของปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับปีที่ 1

ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้างต้นเป็นการวิเคราะห์ต้นทุนและปริมาณผลผลิตจากการปลูก กุหลาบตัดคอกของช่วงการตัดคอกปีต่าง ๆ โดยกำหนดให้ต้นทุนและปริมาณผลผลิตจากการปลูก กุหลาบตัดคอกของช่วงปีเดียวกันเท่านั้น ขนาดของการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ และ ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงแสดงด้วยเครื่องหมาย + หมายถึงการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น เครื่องหมาย - หมายถึงการเปลี่ยนแปลงลดลง

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขาและ พื้นที่ราบ เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างของต้นทุนและปริมาณผลผลิตในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ของช่วงการปลูก การเลี้ยงต้น และการตัดคอก โดยต้นทุนและปริมาณผลผลิตที่แสดงในวงเล็บ () หมายถึง ต้นทุนและปริมาณผลผลิตของการปลูกกุหลาบตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบ

ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอก

1. ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขา

จำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาเท่ากับ 1,380 ต้น ดังแสดงใน ตารางที่ 3.1 การคำนวณต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขามีกังนี้

1.1 ต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขา จากตารางที่ 3.2 จะเห็นว่า ต้นทุนรวมของช่วงการปลูกเฉลี่ยต่อต้นเท่ากับ 8.98 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 12,392.40 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าเตรียมดินร้อยละ 11.58 ค่าปุ๋ยรองกันหลุมร้อยละ 13.47 ค่ากิ่งพันธุ์ร้อยละ 63.47 ค่าวัสดุใช้ในการปลูกร้อยละ 1.45 ค่าวัสดุคลุมดินร้อยละ 0.45 และค่าแรงงานในการปลูกร้อยละ 9.58 ของต้นทุนรวมในช่วงการปลูก ทั้งนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดต้นละ 8.53 บาท หรือ ไร่ละ 11,771.40 บาท และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดต้นละ 0.45 บาท หรือไร่ละ 621.00 บาท (ภาคผนวก ก. หน้า 141)

1.2 ต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้นในพื้นที่สภาพภูเขา จากตารางที่ 3.3 จะเห็นว่า ต้นทุนรวมของช่วงการเลี้ยงต้นเฉลี่ยต่อต้นเท่ากับ 13.62 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 18,795.60 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 44.35 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 52.64 และ

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขา

สวนลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนต้นกุหลาบ (ต้น)
1	3.50	4,500
2	3.00	4,500
3	5.00	7,250
4	3.00	3,750
รวม	14.50	20,000
จำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 1,380 ต้น		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.2 แสดงต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขา

สวนลำดับที่	ค่าเตรียมดิน	ค่าปุ๋ยรองกันหตุม	ค่ากิ่งพันธุ์	ค่าวัสดุใช้ในการปลูก	ค่าวัสดุคลุมดิน	ค่าแรงงานในการปลูก	ต้นทุนรวมของช่วงการปลูก
1	5,250.00	6,500.00	27,000.00	517.50	83.33		
2	3,600.00	6,000.00	24,750.00	720.00	133.33	ภาคผนวก ก. หน้า 133	
3	7,500.00	7,500.00	43,500.00	833.75	416.67		
4	4,500.00	4,250.00	18,750.00	427.50	125.00		
รวม	20,850.00	24,250.00	114,000.00	2,498.75	758.33		
ต้นทุนเฉลี่ยต่อกัน (บาท)	1.04	1.21	5.70	0.13	0.04	0.86	8.98
ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	1,435.20	1,669.80	7,866.00	179.40	55.20	1,186.80	12,392.40
คิดเป็นร้อยละของต้นทุนรวม	11.58	13.47	63.47	1.45	0.45	9.58	100.00

ตารางที่ 3.3 แสดงต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้นในพืชรากอากาศ

รายการ	ร้อยละของส่วนกำกับที่					ต้นทุนเฉลี่ยต่อต้น	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่	คิดเป็นร้อยละของต้นทุนรวม
	1	2	3	4	รวม			
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา (บาท)								
- ค่าปุ๋ยคอก	-	4,000.00	-	-	4,000.00	0.20	278.00	1.47
- ค่าปุ๋ยเคมี	3,070.00	3,270.00	4,100.00	3,870.00	14,110.00	0.70	968.00	5.14
- ค่าวัสดุคลุมดิน	500.00	800.00	2,500.00	750.00	4,550.00	0.23	317.40	1.69
- ค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค แมลงศัตรูพืช	5,250.00	5,993.00	18,190.00	10,800.00	38,233.00	1.91	2,635.80	14.02
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น	19,840.00	16,400.00	18,480.00	7,418.00	59,938.00	3.00	4,140.00	22.03
- ค่าไฟฟ้า	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา รวม	28,460.00	30,463.00	39,270.00	22,838.00	120,829.00	6.04	8,335.20	44.35
ค่าแรงงาน (บาท)								
- ค่าจ้างแรงงาน	17,280.00	13,500.00	22,800.00	14,760.00	68,340.00	3.42	4,719.60	25.11
- ค่าแรงงานจ้างของ	27,000.00	12,000.00	24,000.00	12,000.00	75,000.00	3.75	5,175.00	27.53
ค่าแรงงานรวม	44,280.00	25,500.00	46,800.00	26,760.00	143,340.00	7.17	9,894.60	52.64
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (บาท)								
- ค่าเช่าที่ดิน	140.00	150.00	225.00	240.00	755.00	0.04	55.20	0.30
- ค่าภาษีที่ดิน	12.50	20.00	30.00	30.00	92.50	0.01	13.80	0.07
- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ								
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวม				ภาคผนวก ก. หน้า 138		0.38	498.80	2.64
ต้นทุนรวมของช่วงการเลี้ยงต้น (บาท)						0.41	585.80	3.01
						13.62	18,795.60	100.00

หมายเหตุ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อระยะเวลา 6 เดือน

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 3.01 ของต้นทุนรวมในช่วงการเลี้ยงต้น ทั้งนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่าย
เงินสดต้นละ 9.47 บาท หรือไร่ละ 13,068.60 บาท และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดต้นละ 4.15 บาท
หรือไร่ละ 5,727.00 บาท (ภาคผนวก ก. หน้า 142)

1.3 ต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา

จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 เท่ากับต้นละ 8 ดอกหรือ
ไร่ละ 11,040 ดอก ปีที่ 2-4 เท่ากับต้นละ 26 ดอกหรือไร่ละ 35,880 ดอก ปีที่ 5-6 เท่ากับ
ต้นละ 14 ดอกหรือไร่ละ 19,320 ดอก และแต่ละปีเท่ากับต้นละ 19 ดอกหรือไร่ละ 26,220 ดอก
ดังแสดงในตารางที่ 3.4 ต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา มีรายละเอียดใน
ตารางที่ 3.5 คือ

1.3.1 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพภูเขาเฉลี่ย
ต่อต้นเท่ากับ 29.88 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 41,234.40 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ 3.74 บาท
ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 35.11 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 47.96
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 2.68 ค่าใช้จ่ายบรรจุหีบห่อและขนส่งรวมร้อยละ 1.64 และค่าใช้จ่าย
ตัดจำหน่ายรวมร้อยละ 12.61 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ทั้งนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่าย
เงินสดร้อยละ 69.68 และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดร้อยละ 30.32 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการ
ตัดดอกปีที่ 1 คิดเป็นอัตราส่วนของต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนคงที่ เท่ากับ 0.53 : 1 (ภาคผนวก ก. หน้า 148)

1.3.2 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขา
เฉลี่ยต่อต้นเท่ากับ 37.40 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 51,612.00 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ
1.44 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 47.09 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 38.31
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 2.14 ค่าใช้จ่ายบรรจุหีบห่อและขนส่งร้อยละ 2.38 และค่าใช้จ่าย
ตัดจำหน่ายรวมร้อยละ 10.08 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ทั้งนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่าย
เงินสดร้อยละ 75.78 และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดร้อยละ 24.22 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการ
ตัดดอกปีที่ 2-4 คิดเป็นอัตราส่วนของต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนคงที่ เท่ากับ 0.92 : 1 (ภาคผนวก ก. หน้า 148)

1.3.3 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพภูเขา
เฉลี่ยต่อต้นเท่ากับ 35.02 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 48,327.60 บาท และเฉลี่ยต่อดอกเท่ากับ
2.50 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 44.12 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 40.92

ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีของช่วงการตัดออกในพื้นที่สภาพภูเขา

สวนลำไยที่	จำนวนไร่	จำนวนต้น	จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีของช่วงการตัดออก			
			ปีที่ 1	ปีที่ 2-4	ปีที่ 5-6	แต่ละปี
1	3.50	4,500	62,400	216,000	90,000	148,400
2	3.00	4,500	36,000	104,000	72,000	82,000
3	5.00	7,250	48,000	145,600	93,600	112,000
4	3.00	3,750	22,500	48,000	31,200	38,150
รวม	14.50	20,000	168,900	513,600	286,800	380,550
จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้น			8	26	14	19
จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อไร่			11,040	35,880	19,320	26,220

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 2.29 ค่าใช้จ่ายบรรจุกีบห่อและขนส่งรวมร้อยละ 1.91 และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายรวมร้อยละ 10.76 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ทั้งนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเงินสกร้อยละ 74.13 และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสกร้อยละ 25.87 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 คิดเป็นอัตราส่วนของต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนคงที่ เท่ากับ 0.80 : 1 (ภาคผนวก ก. หน้า 148)

1.3.4 ต้นทุนรวมของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาต่อตันเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 35.35 บาท ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 48,783.00 บาท และต่อดอกเฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 1.86 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 44.41 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 40.54 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 2.27 ค่าใช้จ่ายบรรจุกีบห่อและขนส่งรวมร้อยละ 2.12 และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายรวมร้อยละ 10.66 ของต้นทุนรวมในช่วงการตัดดอกแต่ละปี ทั้งนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเงินสกร้อยละ 74.37 และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสกร้อยละ 25.63 ของต้นทุนรวมในช่วงการตัดดอกแต่ละปี คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนคงที่ เท่ากับ 0.81 : 1 (ภาคผนวก ก. หน้า 148)

2. ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ

จำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพพื้นราบเท่ากับ 2,202 ต้น ดังแสดงในตารางที่ 3.6 การคำนวณต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบมีดังนี้

2.1 ต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพพื้นราบ จากตารางที่ 3.7 จะเห็นว่าต้นทุนรวมของช่วงการปลูกเฉลี่ยต่อต้นเท่ากับ 8.43 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 18,562.86 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าเตรียมดินร้อยละ 3.56 ค่าปุ๋ยรองกันหลุมร้อยละ 5.45 ค่ากิ่งพันธุ์ร้อยละ 83.04 ค่าวัสดุใช้ในการปลูกร้อยละ 1.54 ค่าวัสดุคลุมดินร้อยละ 0.24 และค่าแรงงานในการปลูกร้อยละ 6.17 ของต้นทุนรวมในช่วงการปลูก ทั้งนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเงินสดต้นละ 8.13 บาทหรือไร่ละ 17,902.26 บาท และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสดต้นละ 0.30 บาทหรือไร่ละ 660.60 บาท (ภาคผนวก ก. หน้า 143)

2.2 ต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้นในพื้นที่สภาพพื้นราบ จากตารางที่ 3.8 จะเห็นว่าต้นทุนรวมของช่วงการเลี้ยงต้นเฉลี่ยต่อต้นเท่ากับ 7.51 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 16,537.02 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 25.70 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 70.04 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 4.26 ของต้นทุนรวมในช่วงการเลี้ยงต้น ทั้งนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเงินสด

ตารางที่ 3.6 แสดงจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพพื้นราบ

สวนลำดับที่	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนต้นกุหลาบ (ต้น)
1	4.00	6,600
2	5.00	10,000
3	5.00	11,150
4	6.00	15,000
5	1.25	2,250
6	1.00	2,150
7	0.50	1,000
8	0.37	650
9	2.00	4,320
10	2.00	5,760
11	2.50	5,800
12	0.50	1,000
13	1.00	2,160
14	1.00	2,400
15	1.00	2,880
16	1.00	2,500
17	2.50	5,000
รวม	36.62	80,620
จำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 2,202 ต้น		

ตารางที่ 3.7 แสดงต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพปนราบ

สวนลำดับที่	ค่าเตรียมดิน	ค่าปุ๋ย รองก้นหลุม	ค่ากิ่งพันธุ์	ค่าวัสดุ ใช้ในการปลูก	ค่าวัสดุ คลุมดิน	ค่าแรงงาน ในการปลูก	ต้นทุนรวม ของช่วงการปลูก
1	2,800.00	5,700.00	39,800.00	925.00	150.00		
2	3,000.00	4,500.00	50,000.00	1,400.00	133.33		
3	3,000.00	3,800.00	89,200.00	1,580.00	250.00		
4	3,600.00	6,520.00	105,000.00	1,740.00	187.50		
5	875.00	550.00	10,125.00	253.13	62.50		
6	600.00	600.00	32,250.00	247.25	25.00		
7	1,000.00	1,200.00	15,000.00	140.00	50.00		
8	450.00	400.00	8,500.00	87.75	33.33	ภาคผนวก ก	
9	1,400.00	3,000.00	43,200.00	682.00	125.00	หน้า 136	
10	1,200.00	1,500.00	28,800.00	806.00	150.00		
11	1,750.00	2,500.00	31,900.00	652.50	166.67		
12	250.00	600.00	4,000.00	134.00	50.00		
13	750.00	1,000.00	10,800.00	243.00	41.67		
14	650.00	840.00	19,200.00	388.00	45.00		
15	650.00	990.00	28,800.00	403.00	45.00		
16	500.00	825.00	25,000.00	400.00	75.00		
17	1,500.00	2,800.00	25,000.00	700.00	133.33		
รวม	23,975.00	37,125.00	584,375.00	10,741.63	1,723.33		
ต้นทุนเฉลี่ยต่อต้น (บาท)	0.30	0.46	7.00	0.13	0.02	0.52	8.43
ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	660.60	1,012.92	15,414.00	286.26	44.04	1,145.04	18,562.86
คิดเป็นร้อยละของต้นทุนรวม	3.56	5.45	83.04	1.54	0.24	6.17	100.00

ตารางที่ 3.8 แสดงต้นทุนของช่วงการเลี้ยงตัวในพื้นที่สภาพปนรวม

รายการ	ข้อมูลของสวนลำไยที่																		ต้นทุนเฉลี่ย ต่อตัน	ต้นทุนเฉลี่ย ต่อไร่	คิดเป็นร้อยละ ของต้นทุนรวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	รวม			
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา (บาท)																			0.15	330.30	2.00
- ค่าปุ๋ยคอก	-	3,000.00	-	2,880.00	-	300.00	-	100.00	1,500.00	1,500.00	1,500.00	400.00	250.00	450.00	240.00	-	-	12,120.00	0.39	858.78	5.19
- ค่าปุ๋ยเคมี	2,990.00	4,395.00	2,340.00	5,375.00	940.00	885.00	1,115.00	820.00	1,580.00	1,600.00	2,240.00	280.00	1,040.00	1,190.00	1,240.00	1,365.00	1,825.00	31,000.00	0.13	286.28	1.73
- ค่าวัสดุคลุมดิน	900.00	800.00	1,500.00	1,125.00	375.00	150.00	300.00	200.00	750.00	900.00	1,000.00	300.00	250.00	270.00	270.00	450.00	800.00	10,340.00	0.87	1,915.74	11.59
- ค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค แมลงศัตรูพืช	6,720.00	7,500.00	7,200.00	5,134.87	3,000.00	4,000.00	2,800.00	1,200.00	7,133.00	5,133.00	5,700.00	287.00	1,900.00	2,600.00	2,800.00	3,300.00	4,500.00	70,487.67	0.29	838.58	3.88
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น	5,100.00	1,940.00	2,880.00	4,140.00	850.00	848.00	582.00	-	1,792.00	1,948.00	-	-	-	180.00	228.00	825.00	2,282.00	23,175.00	0.10	220.20	1.33
- ค่าไฟฟ้า	800.00	800.00	500.00	2,500.00	790.00	300.00	324.00	300.00	800.00	750.00	480.00	300.00	300.00	-	-	-	-	8,344.00	1.93	4,249.88	25.70
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา รวม	16,310.00	18,235.00	14,400.00	21,154.87	5,755.00	6,083.00	4,921.00	2,820.00	13,355.00	11,831.00	10,920.00	1,527.00	3,740.00	4,890.00	4,578.00	5,940.00	9,407.00	155,468.67			
ค่าแรงงาน (บาท)																			2.27	4,998.54	30.23
- ค่าจ้างแรงงาน	28,200.00	10,800.00	18,000.00	28,800.00	6,000.00	5,040.00	6,000.00	-	14,400.00	13,880.00	11,400.00	5,400.00	5,400.00	5,400.00	5,400.00	7,200.00	12,240.00	183,360.00	2.99	6,583.98	39.81
- ค่าแรงงานเจ้าของ	6,000.00	48,000.00	12,000.00	18,000.00	12,000.00	18,000.00	18,000.00	6,000.00	13,800.00	12,800.00	2,970.00	9,000.00	13,500.00	12,000.00	12,000.00	12,000.00	15,000.00	240,870.00	5.28	11,582.52	70.04
ค่าแรงงานรวม	34,200.00	58,800.00	30,000.00	46,800.00	18,000.00	23,040.00	24,000.00	6,000.00	28,200.00	26,280.00	14,370.00	14,400.00	18,900.00	17,400.00	17,400.00	19,200.00	27,240.00	424,230.00			
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (บาท)																			0.10	220.20	1.33
- ค่าเช่าที่ดิน	700.00	800.00	800.00	1,050.00	500.00	250.00	500.00	85.00	350.00	350.00	1,875.00	50.00	150.00	100.00	100.00	150.00	375.00	8,165.00	0.01	22.02	0.13
- ค่าภาษีที่ดิน	70.00	50.00	52.50	105.00	31.25	25.00	82.50	6.50	35.00	35.00	250.00	5.00	12.50	10.00	10.00	15.00	58.00	831.25	0.21	482.42	2.80
- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ	ภาคผนวก ก. หน้า 140																		0.32	704.84	4.28
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวม																			7.51	16,537.02	100.00
ต้นทุนรวมของช่วงการเลี้ยงตัว (บาท)																					

หมายเหตุ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อระยะเวลา 6 เดือน

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตันละ 4.22 บาทหรือไร่ละ 9,292.44 บาท และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสคตันละ 3.29 บาทหรือไร่ละ 7,244.58 บาท (ภาคผนวก ก. หน้า 144)

2.3 ต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดคอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ

จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 เท่ากับ ต้นละ 15 คอกหรือไร่ละ 33,030 คอก ปีที่ 2-4 เท่ากับตันละ 57 คอกหรือไร่ละ 125,514 คอก ปีที่ 5-6 เท่ากับตันละ 23 คอกหรือไร่ละ 50,646 คอก และแต่ละปีเท่ากับตันละ 39 คอก หรือไร่ละ 85,878 คอก ดังแสดงในตารางที่ 3.9 ต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดคอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ มีรายละเอียดในตารางที่ 3.10 คือ

2.3.1 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 17.41 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 38,336.82 บาท และเฉลี่ยต่อคอกเท่ากับ 1.16 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 19.87 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 60.42 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 3.68 ค่าใช้จ่ายบรรจุที่บ่อและขนส่งรวมร้อยละ 0.75 และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายรวมร้อยละ 15.28 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดคอกปีที่ 1 หักนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเงินสคร้อยละ 58.82 และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสคร้อยละ 41.18 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดคอกปีที่ 1 คิดเป็นอัตราส่วนของต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนคงที่ เท่ากับ 0.23 : 1 (ภาคผนวก ก. หน้า 148)

2.3.2 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 19.03 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 41,904.06 บาท และเฉลี่ยต่อคอกเท่ากับ 0.33 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 25.38 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 55.28 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 3.36 ค่าใช้จ่ายบรรจุที่บ่อและขนส่งรวมร้อยละ 2.00 และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายรวมร้อยละ 13.98 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 หักนี้แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเงินสคร้อยละ 62.32 และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสคร้อยละ 37.68 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 คิดเป็นอัตราส่วนของต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนคงที่ เท่ากับ 0.35 : 1 (ภาคผนวก ก. หน้า 149)

2.3.3 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพพื้นราบเฉลี่ยต่อตันเท่ากับ 19.28 บาท เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 42,454.56 บาท และเฉลี่ยต่อคอกเท่ากับ 0.84 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารวมร้อยละ 27.33 ค่าแรงงานรวมร้อยละ 54.56 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมร้อยละ 3.32 ค่าใช้จ่ายบรรจุที่บ่อและขนส่งรวมร้อยละ 0.99 และค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 3.9 แสดงจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีของช่วงการตัดคอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ

สวนลำดับที่	จำนวนไร่	จำนวนคอก	จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีของช่วงการตัดคอก			
			ปีที่ 1	ปีที่ 2-4	ปีที่ 5-8	แต่ละปี
1	4.00	8,800	144,000	360,000	187,200	286,400
2	5.00	10,000	96,000	540,000	156,000	338,000
3	5.00	11,150	171,000	576,000	249,600	399,700
4	8.00	15,000	180,000	648,000	312,000	458,000
5	1.25	2,250	45,000	180,000	62,400	118,300
6	1.00	2,150	24,000	162,000	46,800	100,800
7	0.50	1,000	12,000	108,000	31,200	66,400
8	0.37	650	8,320	54,000	14,400	33,187
9	2.00	4,320	90,000	324,000	145,600	225,533
10	2.00	5,780	108,000	324,000	166,400	235,467
11	2.50	5,800	108,000	288,000	166,400	217,467
12	0.50	1,000	18,000	72,000	23,400	46,800
13	1.00	2,180	30,000	144,000	46,800	92,600
14	1.00	2,400	24,000	144,000	31,200	86,400
15	1.00	2,880	36,000	144,000	36,000	90,000
16	1.00	2,500	31,200	180,000	72,000	119,200
17	2.50	5,000	108,000	324,000	124,800	221,600
รวม	36.62	80,620	1,233,520	4,572,000	1,872,200	3,115,654
จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อคอก			15	57	23	39
จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อไร่			33,030	125,514	50,646	85,878

ตารางที่ 3.10 แสดงต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดคอกในพื้นที่สภาพนรา

รายการ	ช่วงการตัดคอกปีที่ 1																		ต้นทุนเฉลี่ยต่อตัน	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่	ต้นทุนเฉลี่ยต่อคอก	คิดเป็นร้อยละของต้นทุนรวม
	ข้อมูลของสวนสาบที่																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	รวม				
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา (บาท)																						
- ค่าปุ๋ยคอก	4,800.00	6,000.00	3,800.00	6,000.00	550.00	800.00	950.00	300.00	3,000.00	3,000.00	3,000.00	800.00	625.00	900.00	800.00	800.00	2,000.00	37,325.00	0.46	1,012.92	0.03	2.64
- ค่าปุ๋ยเคมี	5,820.00	7,430.00	5,030.00	11,060.00	2,230.00	1,370.00	2,090.00	1,780.00	3,330.00	3,120.00	4,480.00	520.00	2,080.00	2,470.00	2,830.00	2,590.00	4,940.00	63,170.00	0.78	1,717.56	0.05	4.48
- ค่าวัสดุคลุมดิน	1,800.00	1,800.00	3,000.00	2,250.00	750.00	300.00	800.00	400.00	1,500.00	1,800.00	2,000.00	800.00	500.00	540.00	540.00	900.00	1,800.00	20,680.00	0.26	572.52	0.02	1.49
- ค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค แมลงศัตรูพืช	10,080.00	11,250.00	10,800.00	7,702.00	4,500.00	6,000.00	3,900.00	1,800.00	10,700.00	7,700.00	8,560.00	721.00	2,980.00	3,900.00	4,000.00	5,000.00	6,750.00	106,323.00	1.32	2,906.84	0.09	7.58
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น	7,700.00	2,920.00	4,290.00	6,210.00	975.00	972.00	873.00	-	2,888.00	2,922.00	-	-	-	270.00	342.00	1,238.00	3,424.00	34,824.00	0.43	946.86	0.03	2.47
- ค่าไฟฟ้า	900.00	900.00	750.00	3,750.00	1,185.00	450.00	487.00	450.00	900.00	1,125.00	720.00	450.00	450.00	-	-	-	-	12,517.00	0.16	352.32	0.01	0.92
- ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ	1,000.00	300.00	200.00	800.00	200.00	100.00	150.00	150.00	300.00	300.00	150.00	100.00	150.00	100.00	100.00	200.00	300.00	4,400.00	0.05	110.10	0.00	0.29
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา รวม	32,100.00	30,400.00	27,870.00	37,572.00	10,390.00	9,792.00	9,050.00	4,880.00	22,418.00	19,967.00	18,910.00	3,191.00	6,785.00	8,180.00	8,412.00	10,528.00	19,014.00	279,236.00	3.46	7,818.92	0.23	19.87
ค่าแรงงาน (บาท)																						
- ค่าจ้างแรงงาน	56,400.00	21,800.00	36,000.00	57,800.00	12,000.00	10,080.00	12,000.00	-	28,800.00	27,360.00	22,800.00	10,800.00	10,800.00	10,800.00	10,800.00	14,400.00	24,480.00	366,720.00	4.55	10,019.00	0.30	26.13
- ค่าแรงงานเจ้าของ	12,000.00	96,000.00	24,000.00	36,000.00	24,000.00	3,800.00	36,000.00	12,000.00	27,800.00	25,200.00	5,940.00	18,000.00	27,000.00	24,000.00	24,000.00	24,000.00	30,000.00	481,740.00	5.97	13,145.94	0.40	34.29
ค่าแรงงานรวม	68,400.00	117,800.00	60,000.00	93,800.00	36,000.00	48,080.00	48,000.00	12,000.00	56,400.00	52,560.00	28,740.00	28,800.00	37,800.00	34,800.00	34,800.00	38,400.00	54,480.00	848,460.00	10.52	23,165.04	0.70	60.42
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (บาท)																						
- ค่าเช่าที่ดิน	1,400.00	1,800.00	1,800.00	2,100.00	1,000.00	500.00	1,000.00	130.00	700.00	700.00	3,750.00	100.00	300.00	200.00	200.00	300.00	750.00	16,330.00	0.20	440.40	0.02	1.15
- ค่าภาษีที่ดิน	140.00	100.00	105.00	210.00	82.50	50.00	125.00	13.00	70.00	70.00	500.00	10.00	25.00	20.00	20.00	30.00	112.00	1,662.50	0.02	44.04	0.00	0.12
- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ																						
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวม																			0.42	924.84	0.03	2.41
ค่าใช้จ่ายบรรจุหีบห่อและขนส่ง (บาท)																						
- ค่าวัสดุในการบรรจุหีบห่อ	295.00	525.00	400.00	1,222.50	110.00	70.50	45.00	48.00	200.00	185.00	220.00	55.00	84.00	57.00	51.00	115.00	132.50	3,795.50	0.05	110.10	0.00	0.29
- ค่าขนส่ง	-	-	5,400.00	-	-	-	-	418.00	-	-	-	980.00	-	-	-	-	-	6,776.00	0.08	176.16	0.00	0.46
ค่าใช้จ่ายบรรจุหีบห่อและขนส่งรวม	295.00	525.00	5,800.00	1,222.50	110.00	70.50	45.00	466.00	200.00	185.00	220.00	1,015.00	84.00	57.00	51.00	115.00	132.50	10,571.50	0.13	286.26	0.00	0.75
ค่าใช้จ่ายคักจำหน่าย (บาท)																						
ค่าใช้จ่ายคักจำหน่ายรวม																						
ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดคอก (บาท)																			2.66	5,857.32	0.18	15.28
																			17.41	38,336.82	1.16	100.00

ภาคผนวก ก. หน้า 140
ภาคผนวก ก. หน้า 144

ตารางที่ 3.10 แสดงต้นทุนต่อปีของช่วงการคัดออกในพื้นที่สภาพพื้นราบ (ต่อ 1)

รายการ	ช่วงการคัดออกปีที่ 2-4																		ต้นทุนเฉลี่ยต่อตัน	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่	ต้นทุนเฉลี่ยต่อคอก	คิดเป็นร้อยละของต้นทุนรวม
	ข้อมูลของสวนลำไยที่																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	รวม				
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา (บาท)																						
- ค่าปุ๋ยคอก	4,800.00	7,500.00	3,800.00	7,200.00	550.00	800.00	950.00	400.00	4,500.00	3,000.00	4,000.00	800.00	825.00	900.00	800.00	800.00	2,400.00	43,025.00	0.53	1,167.08	0.01	2.79
- ค่าปุ๋ยเคมี	10,840.00	12,770.00	7,280.00	15,540.00	4,140.00	1,370.00	2,790.00	1,780.00	5,180.00	4,880.00	5,500.00	870.00	2,780.00	3,180.00	3,180.00	3,290.00	8,790.00	91,880.00	1.14	2,510.28	0.02	5.99
- ค่าวัสดุคลุมดิน	1,800.00	1,800.00	3,000.00	2,250.00	750.00	300.00	800.00	400.00	1,500.00	1,800.00	2,000.00	800.00	500.00	540.00	540.00	900.00	1,800.00	20,880.00	0.28	572.52	0.01	1.37
- ค่ายาป้องกันกำจัดศัตรูพืช โรค แมลงศัตรูพืช	13,440.00	15,000.00	14,000.00	11,000.00	7,800.00	7,500.00	8,200.00	3,800.00	15,600.00	13,300.00	10,200.00	1,081.00	4,800.00	5,200.00	7,080.00	7,200.00	9,000.00	151,801.00	1.88	4,139.78	0.03	9.88
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น	11,870.00	5,784.00	7,740.00	10,800.00	1,950.00	1,820.00	1,950.00	-	5,240.00	5,910.00	-	-	-	500.00	800.00	2,150.00	5,880.00	81,354.00	0.78	1,873.52	0.01	3.99
- ค่าไฟฟ้า	1,200.00	1,200.00	1,000.00	5,000.00	1,580.00	800.00	850.00	800.00	1,200.00	1,500.00	980.00	800.00	800.00	-	-	-	-	18,880.00	0.21	482.42	0.00	1.10
- ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ	1,000.00	300.00	200.00	800.00	200.00	100.00	150.00	150.00	300.00	300.00	150.00	100.00	150.00	100.00	100.00	200.00	300.00	4,400.00	0.05	110.10	0.00	0.28
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา รวม	44,750.00	44,134.00	38,800.00	52,190.00	18,970.00	12,090.00	13,290.00	8,930.00	33,520.00	30,470.00	22,810.00	4,051.00	9,235.00	10,400.00	12,100.00	14,340.00	25,750.00	389,830.00	4.83	10,835.88	0.08	25.38
ค่าแรงงาน (บาท)																						
- ค่าจ้างแรงงาน	58,400.00	21,800.00	38,000.00	57,800.00	12,000.00	10,080.00	12,000.00	-	28,800.00	27,380.00	22,800.00	10,800.00	10,800.00	10,800.00	10,800.00	14,400.00	24,480.00	368,720.00	4.55	10,019.10	0.08	23.91
- ค่าแรงงานเจ้าของ	12,000.00	98,000.00	24,000.00	38,000.00	24,000.00	38,000.00	38,000.00	12,000.00	27,800.00	25,200.00	5,940.00	18,000.00	27,000.00	24,000.00	24,000.00	24,000.00	30,000.00	481,740.00	5.97	13,145.94	0.11	31.37
ค่าแรงงานรวม	68,400.00	117,800.00	60,000.00	93,800.00	36,000.00	48,080.00	48,000.00	12,000.00	56,400.00	52,580.00	28,740.00	28,800.00	37,800.00	34,800.00	34,800.00	38,400.00	54,480.00	848,460.00	10.52	23,165.04	0.19	55.28
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (บาท)																						
- ค่าเช่าที่ดิน	1,400.00	1,800.00	1,800.00	2,100.00	1,000.00	500.00	1,000.00	130.00	700.00	700.00	3,750.00	100.00	300.00	200.00	200.00	300.00	750.00	18,330.00	0.20	440.40	0.00	1.05
- ค่าภาษีที่ดิน	140.00	100.00	105.00	210.00	82.50	50.00	125.00	13.00	70.00	70.00	500.00	10.00	25.00	20.00	20.00	30.00	112.00	1,882.50	0.02	44.04	0.00	0.10
- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ																						
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวม																						
ค่าใช้จ่าบบรรจุหีบห่อและขนส่ง (บาท)																						
- ค่าวัสดุใช้ในการบรรจุหีบห่อ	850.00	2,850.00	2,200.00	4,500.00	355.00	285.00	290.00	220.00	700.00	700.00	711.00	435.00	355.00	228.00	204.00	390.00	500.00	15,573.00	0.19	418.38	0.00	1.00
- ค่าขนส่ง	-	-	10,800.00	-	-	-	-	1,440.00	-	-	-	2,880.00	-	-	-	-	-	15,120.00	0.19	418.38	0.00	1.00
ค่าใช้จ่าบบรรจุหีบห่อและขนส่งรวม	850.00	2,850.00	13,000.00	4,500.00	355.00	285.00	290.00	1,680.00	700.00	700.00	711.00	3,315.00	355.00	228.00	204.00	390.00	500.00	30,693.00	0.38	836.76	0.00	2.00
ค่าใช้จ่ายค้ำจำหน่าย (บาท)																						
ค่าใช้จ่ายค้ำจำหน่ายรวม																						
ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการคัดออก (บาท)																						
ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการคัดออก (บาท)																			19.03	41,904.08	0.33	100.00

ตารางที่ 3.10 แสดงต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดออกในพื้นที่สภาพพร้อม (ต่อ 2)

รายการ	ช่วงการตัดออกปีที่ 5-6																	ช่วงการตัดออกแต่ละปี									
	ข้อมูลของสวนผ้ากันไฟ																	ต้นทุนเฉลี่ยต่อต้น	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่	ต้นทุนเฉลี่ยต่อคอก	คิดเป็นร้อยละของต้นทุนรวม	ผลบวกของผลคูณระหว่างต้นทุนต่อต้นกับจำนวนปี	ต้นทุนต่อต้นเฉลี่ยต่อปี	ต้นทุนต่อไร่เฉลี่ยต่อปี	ต้นทุนต่อคอกเฉลี่ยต่อปี	คิดเป็นร้อยละของต้นทุนรวม	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	รวม									
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา (บาท)																			0.81	1,343.22	0.03	3.16	3.27	0.55	1,211.10	0.01	2.92
- ค่าปุ๋ยคอก	4,800.00	8,000.00	3,800.00	8,840.00	550.00	1,200.00	950.00	500.00	8,000.00	3,000.00	5,000.00	800.00	825.00	900.00	800.00	800.00	2,400.00	48,185.00	1.23	2,708.48	0.05	6.38	6.66	1.11	2,444.22	0.03	5.89
- ค่าปุ๋ยเคมี	11,990.00	14,280.00	7,260.00	18,240.00	4,140.00	1,370.00	3,140.00	1,780.00	5,350.00	5,550.00	6,180.00	870.00	3,110.00	3,180.00	3,180.00	4,710.00	7,140.00	99,430.00	0.28	572.52	0.01	1.35	1.58	0.28	572.52	0.01	1.38
- ค่าวัสดุคลุมดิน	1,800.00	1,800.00	3,000.00	2,250.00	750.00	300.00	600.00	400.00	1,500.00	1,800.00	2,000.00	600.00	500.00	540.00	540.00	900.00	1,800.00	20,680.00	2.28	4,978.52	0.10	11.72	11.48	1.91	4,205.82	0.05	10.14
- ค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค แมลงศัตรูพืช	16,440.00	15,000.00	14,000.00	13,000.00	9,940.00	8,000.00	8,400.00	4,000.00	19,240.00	14,700.00	18,700.00	2,021.00	7,450.00	5,200.00	7,080.00	7,200.00	10,800.00	182,071.00	0.85	1,431.30	0.03	3.37	4.01	0.87	1,475.34	0.02	3.56
- ค่าฟาร์มฉีดพ่นและหมอกฝอย	9,428.00	5,030.00	8,997.00	9,220.00	1,580.00	1,425.00	1,820.00	-	4,238.00	4,590.00	-	-	-	380.00	528.00	1,935.00	5,030.00	51,981.00	0.21	482.42	0.01	1.09	1.21	0.20	440.40	0.00	1.06
- ค่าไฟฟ้า	1,320.00	1,320.00	1,080.00	5,000.00	1,820.00	800.00	850.00	800.00	1,320.00	1,500.00	1,020.00	800.00	880.00	-	-	-	-	17,290.00	0.05	110.10	0.00	0.28	0.30	0.05	110.10	0.00	0.28
- ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ	1,000.00	800.00	200.00	800.00	200.00	100.00	150.00	150.00	300.00	300.00	150.00	100.00	150.00	100.00	100.00	200.00	300.00	4,400.00	5.27	11,804.54	0.23	27.33	28.49	4.75	10,459.50	0.12	25.21
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา รวม	48,778.00	48,510.00	38,137.00	54,950.00	18,860.00	13,995.00	15,510.00	7,430.00	37,648.00	31,440.00	33,050.00	4,891.00	12,495.00	10,280.00	12,028.00	15,545.00	27,270.00	424,997.00	4.55	10,018.10	0.20	23.80	27.30	4.55	10,018.10	0.12	24.15
ค่าแรงงาน (บาท)																			5.07	13,145.04	0.28	30.98	35.82	5.87	13,145.04	0.15	31.89
- ค่าจ้างแรงงาน	58,400.00	21,800.00	36,000.00	57,800.00	12,000.00	10,080.00	12,000.00	-	28,800.00	27,360.00	22,800.00	10,800.00	10,800.00	10,800.00	18,800.00	14,400.00	24,480.00	388,720.00	10.52	23,165.04	0.46	54.58	63.12	10.52	23,165.04	0.27	55.84
- ค่าแรงงานจ้างของ	12,000.00	98,000.00	24,000.00	38,000.00	24,000.00	36,000.00	36,000.00	12,000.00	27,800.00	25,200.00	5,940.00	18,000.00	27,000.00	24,000.00	24,000.00	24,000.00	30,000.00	481,740.00	0.02	44.04	0.00	0.10	0.12	0.02	44.04	0.00	0.11
ค่าแรงงานรวม	88,400.00	117,800.00	80,000.00	83,800.00	36,000.00	48,080.00	48,000.00	12,000.00	56,400.00	52,560.00	28,740.00	28,800.00	37,800.00	34,800.00	34,800.00	38,400.00	54,480.00	848,460.00	0.42	924.84	0.02	2.18	2.52	0.42	924.84	0.02	2.23
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (บาท)																			0.64	1,409.28	0.03	3.32	3.84	0.84	1,409.28	0.02	3.40
- ค่าเช่าที่ดิน	1,400.00	1,800.00	1,800.00	2,100.00	1,000.00	500.00	1,000.00	130.00	700.00	700.00	3,750.00	100.00	300.00	200.00	200.00	300.00	750.00	16,330.00	0.09	198.18	0.00	0.47	0.80	0.13	286.26	0.00	0.69
- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ	140.00	100.00	105.00	210.00	82.50	50.00	125.00	13.00	70.00	70.00	500.00	10.00	25.00	20.00	20.00	30.00	112.00	1,882.50	0.10	220.20	0.00	0.52	0.85	0.14	308.28	0.00	0.74
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวม																			0.19	418.38	0.00	0.99	1.85	0.27	594.54	0.00	1.43
ค่าจ้างบรรจุมูลปุ๋ยและปูนขาว (บาท)	325.00	1,000.00	740.00	2,540.00	185.00	127.50	108.00	80.00	370.00	380.00	333.00	135.00	141.50	90.00	80.00	145.00	255.00	6,998.00	0.00	0.00	0.00	0.47	0.80	0.13	286.26	0.00	0.69
- ค่าวัสดุใช้ในการบรรจุมูลปุ๋ย																			0.10	220.20	0.00	0.52	0.85	0.14	308.28	0.00	0.74
- ค่าขนส่ง																			0.19	418.38	0.00	0.99	1.85	0.27	594.54	0.00	1.43
ค่าจ้างบรรจุมูลปุ๋ยและปูนขาวรวม	325.00	1,000.00	8,980.00	2,540.00	185.00	127.50	108.00	580.00	370.00	380.00	333.00	1,383.00	141.50	90.00	80.00	145.00	255.00	14,064.00	2.68	5,857.32	0.12	13.80	15.06	2.68	5,857.32	0.07	14.12
ค่าใช้จ่ายค้ำจำหน่าย (บาท)																			19.28	42,454.56	0.84	100.00	113.06	18.84	41,485.88	0.48	100.00
ค่าจ้างค้ำจำหน่ายรวม																											
ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดออก (บาท)																			19.28	42,454.56	0.84	100.00	113.06	18.84	41,485.88	0.48	100.00

ตัดจำหน่ายรวมร้อยละ 13.80 ของต้นทุนรวมต่อปีในช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ทั้งนี้แบ่งเป็น
 ค่าใช้จ่ายเงินสร้อยละ 62.81 และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสร้อยละ 37.19 ของต้นทุนรวมต่อปี
 ในช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนคงที่ เท่ากับ 0.36 : 1
 (ภาคผนวก ก. หน้า 149)

2.3.4 ต้นทุนรวมของช่วงการตัดดอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพพื้นราบต่อต้น
 เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 18.84 บาท ต่อไร่เฉลี่ยต่อปีเท่ากับ 41,485.68 บาท และต่อดอกเฉลี่ยต่อปี
 เท่ากับ 0.48 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสร้อยละ 25.21 ค่าแรงงานรวม
 ร้อยละ 55.84 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 3.40 ค่าใช้จ่ายบรรจุหีบห่อและขนส่งรวมร้อยละ 1.43
 และค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายรวมร้อยละ 14.12 ของต้นทุนรวมในช่วงการตัดดอกแต่ละปี ทั้งนี้แบ่งเป็น
 ค่าใช้จ่ายเงินสร้อยละ 61.94 และค่าใช้จ่ายไม่เป็นเงินสร้อยละ 38.06 ของต้นทุนรวมในช่วง
 การตัดดอกแต่ละปี คิดเป็นอัตราส่วนต้นทุนผันแปรต่อต้นทุนคงที่ เท่ากับ 0.33 : 1 (ภาคผนวก ก. หน้า 149)

การวิเคราะห์ต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่แต่ละสภาพ

จากตารางที่ 3.11 แสดงผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อน แบ่งเป็น

1.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนของต้นทุนจากการปลูก
 กุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา ปรากฏว่าต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วง
 การตัดดอกปีที่ 2-4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.17 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ในขณะที่จำนวนดอก
 ที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 225.00 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอก
 ปีที่ 1 จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของ
 ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นในช่วงเวลาดังกล่าว ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4
 จึงลดลงร้อยละ 61.50 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 1 ส่วนต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและ
 เฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ลดลงร้อยละ 6.36 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4
 แต่จำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ลดลงร้อยละ 46.15 เมื่อเทียบกับ
 ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 จะเห็นว่า อัตราการลดลงของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นมากกว่า
 อัตราการลดลงของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นในช่วงเวลาดังกล่าว ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของ

ช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 จึงเพิ่มขึ้นร้อยละ 73.61 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4

1.2 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนของต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดคอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ ปรากฏว่า ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.30 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 ในขณะที่จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 เพิ่มขึ้นร้อยละ 280.00 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นในช่วงเวลาดังกล่าว ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 จึงลดลงร้อยละ 71.55 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 ส่วนต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.31 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 และจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ลดลงร้อยละ 59.65 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและอัตราการลดลงของจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีเฉลี่ยต่อต้นทำให้ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อคอกของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 154.54 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4

สาเหตุการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้น ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ และจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบ อธิบายได้ว่า ช่วงการตัดคอกปีที่ 1 เป็นช่วงที่ต้นกุหลาบมีอายุน้อยซึ่งกำลังจะเจริญเติบโต และช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 เป็นช่วงที่ต้นกุหลาบเจริญเติบโตเต็มที่ ซึ่งเกษตรกรมักจะเรียกว่า "ช่วงสาวรุ่น" ดังนั้นความต้องการปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ของต้นกุหลาบในช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 จึงเพิ่มขึ้น เช่น ช่วงการตัดคอกปีที่ 1 ต้นกุหลาบมีอายุน้อย ทรงพุ่มของต้นจึงมีขนาดใหญ่ไม่มากนัก ความต้องการปุ๋ยเคมีและยาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค แมลงศัตรูพืชจึงน้อยกว่าช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 ซึ่งต้นกุหลาบเจริญเติบโตเต็มที่ทรงพุ่มของต้นมีขนาดใหญ่ การใส่ปุ๋ยเคมีและการพ่นยาต้องทำให้ทั่วถึงทั้งต้น เป็นต้น และปริมาณผลผลิตของต้นกุหลาบซึ่งเจริญเติบโตเต็มที่ย่อมมากกว่าของต้นกุหลาบซึ่งกำลังจะเจริญเติบโต

ส่วนการลดลงของจำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นราบ อธิบายได้ว่า ช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 เป็นช่วงที่ต้นกุหลาบเริ่มเสื่อมโทรม ซึ่งเกษตรกรมักจะเรียกว่า "ช่วงสาวแก่" ดังนั้นปริมาณผลผลิต

ของต้นกุหลาบที่เริ่มเสื่อมโทรมจึงน้อยกว่าของต้นกุหลาบซึ่งเจริญเติบโตเต็มที่ และสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้น ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบมีความแตกต่างกันคือ การลดลงของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงเวลาดังกล่าวในพื้นที่สภาพภูเขา เนื่องจากเกษตรกรมีแนวความคิดว่า ต้นกุหลาบที่เริ่มเสื่อมโทรมกำลังจะหมดอายุการให้ผลผลิต ดังนั้นการเพิ่มปัจจัยการผลิตให้ต้นกุหลาบจึงเป็นการสิ้นเปลืองโดยไม่เกิดประโยชน์อันใด ส่วนการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 เมื่อเทียบกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบนั้น เกษตรกรมีความเห็นว่า ต้นกุหลาบที่เริ่มเสื่อมโทรมหากไม่ได้รับการดูแลรักษาให้ดีขึ้นก็ไม่สามารถมีอายุการให้ผลผลิตยาวนานได้ การเพิ่มปัจจัยการผลิตให้ต้นกุหลาบจึงเป็นสิ่งที่ควรทำ

2. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐาน แบ่งเป็น

2.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐานของต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขา จะเห็นว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 7.97 ซึ่งเป็นจำนวนไม่มาก แสดงว่า ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ไม่แตกต่างจากของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 มากนัก แต่อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 150.00 แสดงถึงจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 แตกต่างจากของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 มาก ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 จึงลดลงมากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 28.35

2.2 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีฐานของต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบ จะเห็นว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 น้อยกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 1.44 ซึ่งเป็นจำนวนเล็กน้อย แสดงว่า ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อต้นและต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ใกล้เคียงกับของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 แต่อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 มากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6

ร้อยละ 226.67 แสดงถึงจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 แตกต่างจากของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 มาก ทำให้ต้นทุนรวมต่อปีเฉลี่ยต่อดอกของช่วงการตัดดอกปีที่ 2-4 ลดลงมากกว่าของช่วงการตัดดอกปีที่ 5-6 ร้อยละ 43.96

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนจากการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ

จำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาเท่ากับ 1,380 ต้น (จากตารางที่ 3.1) และในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบเท่ากับ 2,202 ต้น (จากตารางที่ 3.6) ดังนั้นจำนวนต้นกุหลาบเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาน้อยกว่าพื้นที่ราบเท่ากับ 822 ต้น

1. การวิเคราะห์ความแตกต่างของต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ จากต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขาแสดงในตารางที่ 3.2 เปรียบเทียบกับต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบแสดงในตารางที่ 3.7 สรุปเป็นผลต่างต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบในตารางที่ 3.12 คือ ต้นทุนรวมของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบต้นละ 0.55 บาท แต่ต้นทุนรวมของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขาต่ำกว่าพื้นที่ราบไร่ละ 6,170.46 บาท ทั้งนี้ผลต่างของค่ากิ่งพันธุ์ซึ่งปลูกในพื้นที่สภาพภูเขามีต้นทุนต่ำกว่าพื้นที่ราบมากที่สุดเท่ากับ ต้นละ 1.30 บาท และไร่ละ 7,548.00 บาท

2. การวิเคราะห์ความแตกต่างของต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้นในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ จากต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้นในพื้นที่สภาพภูเขาของตารางที่ 3.3 เปรียบเทียบกับต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้นในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบของตารางที่ 3.8 สรุปเป็นผลต่างต้นทุนของช่วงการเลี้ยงต้นในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบในตารางที่ 3.13 ทั้งนี้ ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อต้นและต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อไร่ของช่วงการเลี้ยงต้นในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบเท่ากับ 6.11 และ 2,258.58 บาทตามลำดับ ทั้งนี้ผลต่างของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นของการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นที่ราบมากที่สุดเท่ากับต้นละ 2.71 บาท และไร่ละ 3,501.42 บาท

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนดอกที่ตัดได้ต่อปีต่อต้นและต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบ ซึ่งแสดงในตารางที่ 3.4 และ 3.9 ตามลำดับแล้ว สรุปเป็นผลต่างได้ดังนี้คือ จำนวนดอกที่ตัดได้

ตารางที่ 3.12 แสดงผลต่างต้นทุนของช่วงการปลูกในพื้นที่สภาพภูเขาและพนมราบ

รายการ	พื้นที่สภาพภูเขา		พื้นที่สภาพพนมราบ		ผลต่าง	
	ต้นทุนเฉลี่ยต่อตัน (บาท)	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	ต้นทุนเฉลี่ยต่อตัน (บาท)	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	ต้นทุนเฉลี่ยต่อตัน (บาท)	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
ค่าเตรียมดิน	1.04	1,435.20	0.30	860.60	0.74	774.60
ค่าปุ๋ยรองก้นหลุม	1.21	1,669.80	0.46	1,012.92	0.75	656.88
ค่ากิ่งพันธุ์	5.70	7,866.00	7.00	15,414.00	(1.30)	(7,548.00)
ค่าวัสดุใช้ในการปลูก	0.13	179.40	0.13	286.26	0.00	(106.86)
ค่าวัสดุคลุมดิน	0.04	55.20	0.02	44.04	0.02	11.16
ค่าแรงงานในการปลูก	0.86	1,186.80	0.52	1,145.04	0.34	41.76
ต้นทุนรวมของช่วงการปลูก	8.98	12,392.40	8.43	18,562.86	0.55	6,170.46
ที่มาของข้อมูล	ตารางที่ 3.2		ตารางที่ 3.7			

ตารางที่ 3.13 แสดงผลต่างต้นทุนของการเลี้ยงต้นในพืชมัลลีสุขภาพเขาและพืชมัลลี

รายการ	พื้นที่สุขภาพภูเขา		พื้นที่สภาพพื้นที่ราบ		ผลต่าง	
	ต้นทุนเฉลี่ยต่อต้น	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่	ต้นทุนเฉลี่ยต่อต้น	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่	ต้นทุนเฉลี่ยต่อต้น	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา (บาท)						
- ค่าปุ๋ยคอก	0.20	276.00	0.15	330.30	0.05	(54.30)
- ค่าปุ๋ยเคมี	0.70	968.00	0.39	858.78	0.31	107.22
- ค่าวัสดุคลุมดิน	0.23	317.40	0.13	286.28	0.10	31.14
- ค่ายาป้องกันกำจัดวัชพืช โรค แมลงศัตรูพืช	1.01	2,635.80	0.87	1,915.74	1.04	720.06
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น	3.00	4,140.00	0.29	638.58	2.71	3,501.42
- ค่าไฟฟ้า	-	-	0.10	220.20	(0.10)	(220.20)
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา รวม	6.04	8,335.20	1.93	4,249.86	4.11	4,085.34
ค่าแรงงาน (บาท)						
- ค่าจ้างแรงงาน	3.42	4,719.60	2.27	4,098.54	1.15	(278.04)
- ค่าแรงงานเจ้าของ	3.75	5,715.00	2.99	6,583.98	0.78	(1,408.98)
ค่าแรงงานรวม	7.17	9,894.60	5.26	11,582.52	1.91	(1,887.92)
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (บาท)						
- ค่าเช่าที่ดิน	0.04	55.20	0.10	220.20	(0.06)	(165.00)
- ค่าภาษีที่ดิน	0.01	13.80	0.01	22.02	0.00	(8.22)
- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ	0.36	496.80	0.21	462.42	0.15	34.38
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวม	0.41	565.80	0.32	704.64	0.09	(138.84)
ต้นทุนรวมของช่วงการเลี้ยงต้น (บาท)	13.62	18,795.80	7.51	16,537.02	6.11	2,258.58
ที่มาของข้อมูล	ตารางที่ 3.3		ตารางที่ 3.8			

ต่อปีต่อตันในพื้นที่สภาพภูเขาน้อยกว่าพื้นที่ราบของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 เท่ากับ 7 คอก ปีที่ 2-4 เท่ากับ 31 คอก ปีที่ 5-6 เท่ากับ 9 คอก และของช่วงการตัดคอกแต่ละปีเท่ากับ 20 คอก จำนวนคอกที่ตัดได้ต่อปีต่อไร่ในพื้นที่สภาพภูเขาน้อยกว่าพื้นที่ราบของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 เท่ากับ 21,990 คอก ปีที่ 2-4 เท่ากับ 89,634 คอก ปีที่ 5-6 เท่ากับ 31,326 คอก และของช่วงการตัดคอกแต่ละปีเท่ากับ 59,658 คอก

จากการเปรียบเทียบต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขาของตารางที่ 3.5 กับต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดคอกในพื้นที่สภาพพื้นที่ราบของตารางที่ 3.10 สรุปเป็นผลต่างต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดคอกในพื้นที่สภาพภูเขาและพื้นที่ราบได้ด้วยตารางที่ 3.14 คือ

3.1 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดคอกปีที่ 1 ในพื้นที่สภาพภูเขาส่งกว่าพื้นที่ราบ เฉลี่ยตันละ 12.47 บาท เฉลี่ยไร่ละ 2,897.58 บาท และเฉลี่ยคอกละ 2.58 บาท ทั้งนี้ผลต่างของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นใช้ในการปลูกบนพื้นที่สภาพภูเขาส่งกว่าพื้นที่ราบมากที่สุดเท่ากับ ต้นละ 4.06 บาท ไร่ละ 5,249.34 บาท และคอกละ 0.53 บาท

3.2 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดคอกปีที่ 2-4 ในพื้นที่สภาพภูเขาส่งกว่าพื้นที่ราบ เฉลี่ยตันละ 18.37 บาท เฉลี่ยไร่ละ 9,707.94 บาท และเฉลี่ยคอกละ 1.11 บาท ทั้งนี้ผลต่างของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นใช้ในการปลูกบนพื้นที่สภาพภูเขาส่งกว่าพื้นที่ราบมากที่สุดเท่ากับ ต้นละ 7.77 บาท ไร่ละ 10,097.88 บาท และคอกละ 0.32 บาท

3.3 ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดคอกปีที่ 5-6 ในพื้นที่สภาพภูเขาส่งกว่าพื้นที่ราบ เฉลี่ยตันละ 15.74 บาท เฉลี่ยไร่ละ 5,873.04 บาท และเฉลี่ยคอกละ 1.66 บาท ทั้งนี้ผลต่างของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นใช้ในการปลูกบนพื้นที่สภาพภูเขาส่งกว่าพื้นที่ราบมากที่สุดเท่ากับ ต้นละ 5.79 บาท ไร่ละ 7,455.90 บาท และคอกละ 0.43 บาท

3.4 ต้นทุนรวมของช่วงการตัดคอกแต่ละปีในพื้นที่สภาพภูเขาส่งกว่าพื้นที่ราบต่อตัน เฉลี่ยต่อปี 16.51 บาท ต่อไร่เฉลี่ยต่อปี 7,297.32 บาท และต่อคอกเฉลี่ยต่อปี 1.38 บาท ทั้งนี้ผลต่างของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น ซึ่งใช้ในการปลูกบนพื้นที่สภาพภูเขาส่งกว่าพื้นที่ราบมากที่สุดเท่ากับต่อตันเฉลี่ยต่อปี 6.49 บาท ต่อไร่เฉลี่ยต่อปี 8,405.46 บาท และต่อคอกเฉลี่ยต่อปี 0.36 บาท

ตารางที่ 3.14 แสดงผลต่างต้นทุนต่อปีของช่วงการตัดออกในแผนสุขภาพเขาและพัฒนา

รายการ	ช่วงการตัดออกปีที่ 1			ช่วงการตัดออกปีที่ 2-4			ช่วงการตัดออกปีที่ 5-6			ช่วงการตัดออกตั้งแต่ปี		
	ต้นทุนเฉลี่ยต่อวัน	ต้นทุนเฉลี่ยต่อปี	ต้นทุนเฉลี่ยต่อออก	ต้นทุนเฉลี่ยต่อวัน	ต้นทุนเฉลี่ยต่อปี	ต้นทุนเฉลี่ยต่อออก	ต้นทุนเฉลี่ยต่อวัน	ต้นทุนเฉลี่ยต่อปี	ต้นทุนเฉลี่ยต่อออก	ต้นทุนเฉลี่ยต่อวัน	ต้นทุนเฉลี่ยต่อปี	ต้นทุนเฉลี่ยต่อออก
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา (บาท)												
- ค่าพยาบาล	0.44	220.08	0.08	0.52	261.04	0.03	0.88	885.38	0.07	0.61	369.70	0.05
- ค่าวินิจฉัย	0.87	559.44	0.16	1.51	1,146.72	0.08	1.70	1,334.04	0.16	1.47	1,118.18	0.11
- ค่าวัสดุอุปกรณ์	0.20	62.28	0.04	0.20	62.28	0.01	0.20	62.28	0.02	0.20	62.28	0.01
- ค่าบริการทันตกรรม	1.54	1,040.16	0.27	2.91	2,470.44	0.15	1.76	571.08	0.19	2.30	1,803.08	0.17
- ค่าวินิจฉัยเพื่อพิจารณาและให้เงินต่อคืน	4.06	5,246.34	0.53	7.77	10,007.88	0.32	5.79	7,455.90	0.43	6.49	8,405.46	0.36
- ค่าไฟฟ้า	(0.16)	(352.32)	(0.01)	(0.21)	(482.42)	0.00	(0.21)	(482.42)	(0.01)	(0.20)	(440.40)	0.00
- ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และเครื่องมือ	0.08	60.30	0.01	0.08	60.30	0.01	0.08	60.30	0.01	0.08	60.30	0.01
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา	7.03	6,857.28	1.08	12.78	13,696.14	0.90	10.18	9,716.46	0.87	10.95	11,206.50	0.71
ค่าแรงงาน (บาท)												
- ค่าจ้างแรงงาน	2.28	(593.70)	0.55	2.28	(593.70)	0.18	2.28	(593.70)	0.29	2.28	(593.70)	0.24
- ค่าแรงงานจ้างของ	1.53	(2,795.94)	0.54	1.53	(2,795.94)	0.18	1.53	(2,795.94)	0.27	1.53	(2,795.94)	0.24
ค่าแรงงานรวม	3.81	(3,389.64)	1.00	3.81	(3,389.64)	0.36	3.81	(3,389.64)	0.56	3.81	(3,389.64)	0.48
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (บาท)												
- ค่าเช่าที่ดิน	(0.12)	(330.00)	(0.01)	(0.12)	(330.00)	0.00	(0.12)	(330.00)	0.00	(0.12)	(330.00)	0.00
- ค่าภาษีที่ดิน	(0.01)	(30.24)	0.00	(0.01)	(30.24)	0.00	(0.01)	(30.24)	0.00	(0.01)	(30.24)	0.00
- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และเครื่องมือ	0.29	54.96	0.06	0.29	54.96	0.02	0.29	54.96	0.03	0.29	54.96	0.02
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวม	0.16	(305.28)	0.05	0.16	(305.28)	0.02	0.16	(305.28)	0.03	0.16	(305.28)	0.02
ค่าใช้จ่ายบรรจุกับหอและรณรง (บาท)												
- ค่าวัสดุใช้ในการบรรจุกับหอ	0.02	(13.50)	0.01	0.01	(142.38)	0.01	0.02	(46.38)	0.01	0.02	(79.26)	0.01
- ค่ารณรง	0.34	403.44	0.05	0.50	533.82	0.03	0.46	552.80	0.04	0.46	519.72	0.03
ค่าใช้จ่ายบรรจุกับหอและรณรงรวม	0.36	389.94	0.06	0.51	391.44	0.04	0.48	506.42	0.05	0.48	440.46	0.04
ค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย (บาท)												
ค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายรวม	1.11	(654.72)	0.30	1.11	(654.72)	0.00	1.11	(654.72)	0.15	1.11	(654.72)	0.13
ต้นทุนรวมต่อปีของช่วงการตัดออก (บาท)	12.47	2,897.58	2.58	18.37	9,707.04	1.11	15.74	5,873.04	1.66	16.51	7,297.32	1.38

จากการวิเคราะห์ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า ต้นทุนของการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่
สภาพภูเขาสูงกว่าพื้นราบ โดยผลต่างของค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นมีค่ามากที่สุด ซึ่ง
จากการสอบถามเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่สภาพภูเขาทำให้ทราบว่า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น
ส่วนมากแล้วเกิดจากการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่นไปกับรถยนต์กะบะขับเคลื่อน 4 ล้อหน้า
ในการขนส่งของการปลูกกุหลาบตัดดอก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพการคมนาคมยังไม่ดีพอทำให้ต้องใช้
รถยนต์กะบะขับเคลื่อน 4 ล้อหน้าเป็นพาหนะ

จึงสรุปได้ว่า ต้นทุนของการปลูกกุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพภูเขาสูงกว่าต้นทุนของการปลูก
กุหลาบตัดดอกในพื้นที่สภาพพื้นราบ เนื่องจากมีปัญหาที่สำคัญคือ สภาพการคมนาคมขนส่งยังไม่ดีพอ
และจากข้อสรุปนี้กล่าวได้ว่า การศึกษาครั้งนี้ได้ยืนยันและพิสูจน์สมมติฐานที่ 1 ของวิทยานิพนธ์นี้

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย